NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid vetat? HORATIUS.

NUMMER 48. 's BOSCH. DINGSDAG, 21 JULIJ 1829.

Nederlanden.

PROVINCIALE STATEN.

Noord-Braband.

In de vergadering van den 17 julij is door den heer *Linsen*, namens de kommissie, in welker handen de memorie van den heer *H. de Wys* was gesteld, een omstandig uitgewerkt rapport gedaan.

Bij deze memorie waren, op onderscheidene onderwerpen, waarover in het verslag, dat door het gedeputeerd bestuur aan de algemeene vergadering is gedaan, gesproken werd, bedenkingen gemaakt of nadere inlichtingen verzocht, als: nopens het kadaster, de provinciale en gemeenten financien, dijken, wegen, kanalen, rivier-afleidingen, geneeskundige school, straatwegen, onderwijs, karrespoor, gevangenissen, enz.; nopens de *straatwegen* wordt daarbij voorgesteld, als volgt:

«Bij het verslag over het jaar 1828 was opgegeven, welke vakken straatweg tusschen Bergen op Zoom en Grave waren aanbesteed; uit dat over het jaar 1829 blijkt, dat deze vakken bijna alle zijn afgewerkt; doch daar deze weg nog verre is van geheel voltooid te zijn, heeft het eenigzins verwondering gebaard, dat, nadat het beheer daarover aan het *amortisatie-syndicaat* is overgegeven, de goedkeuring der voorstellen tot bestrating der in het verslag opgenoemde vakken wegs achterblijven, en de voltooijing van dezen weg alzoo geheel schijnt vergeten te worden, — en worden heeren gedeputeerde staten mitsdien verzocht, de noodige remonstrantien te doen, dat de daartoe strekkende werkzaamheden ten spoedigste worden hervat, en de aanbesteedingen gedaan van die vakken wegs, waarvan de voorstellen reeds zijn opgezonden.»

Met opzigt tot het lager *onderwys* wordt daarbij voorgesteld:

«Uit de opgaven nopens dit onderwerp, is met genoegen gezien, dat het lager onderwijs steeds vorderingen maakt; de bijdragen zoo uit de gemeenten, provinciale, als 's rijks kassen, zijn zeer aanzienlijk; wanneer deze goed besteed worden, mag men dezelve onder de meest nuttige uitgaven rekenen.

Dan het heeft de opmerking verwekt, dat in het verslag niet gesproken wordt, noch van de benoeming der schoolopzieners en schoolonderwijzers, noch van de wijze, op welke de benoemingen gedaan worden.

Bij besluit van den souvereinen Vorst van den 20 maart 1814, is de wet voor het lager schoolwezen, van den 3 april 1806, weder in werking verklaard.

Bij deze wet zijn de provinciale besturen met de daarbij vermelde werkzaamheden belast, en bij art. 145 der grondwet is aan hen de uitvoering der wetten, nopens het openbaar onderwijs, opgedragen.

Het kan aan de vergadering niet dan aangenaam wezen, bij het volgend verslag, zoo dit niet gedurende deze zitting kan worden gedaan, daaromtrent nader te worden ingelicht. En worden heeren gedeputeerde staten verzocht, wanneer door hen eenige inzage of medewerking wordt uitgeoefend, zoo nopens de benoeming of voordragt der schoolopzieners als van de schoolonderwijzers, al hunne aandacht daar op te vestigen, dat geene schoolonderwijzers worden aangesteld tegen het genoegen en het verlangen der gemeentebesturen en ingezetenen, welker vertrouwen dezelve behooren te bezitten, om het meeste nut te kunnen stichten; als ook, dat geene personen tot schoolopzieners worden benoemd, dan die de daartoe noodige bekwaamheid en geschiktheid hebben, en dat dezelve niet bij voorkeur uit het één of ander kerkgenootschap worden genomen, en in geval dit alle bemoeijenissen zijn, welke aan het beheer van gedeputeerde staten mogten zijn onttrokken, dan verlangt deze vergadering, dat daaromtrent eene omstandige opgave worde gedaan.»

Bij het rapport, dat bij monde van den heer *Linsen* is uitgebragt, wordt vooreerst, naar aanleiding der memorie, welke met eene omschrijving begint, op welke wijze in vorige jaren met het aangeboden verslag is gehandeld, voorgedragen, om met behoud van de Resolutie van den 14 julij 1825, waarbij besloten is, het verslag dadelijk te doen drukken, hetzelve daarenboven in handen van eene kommissie te stellen, ten einde aan de vergadering daaromtrent rapport te doen, en zijn wijders onderscheidene onderwerpen der memorie omstandig behandeld.

Betrekkelijk de *straatwegen*, vermeent de kommissie zich met het gevoelen van den voorsteller te moeten vereenigen, en na eene beschrijving te hebben gedaan van al hetgeen met het gouvernement ten deze is behandeld, van de aangegane overeenkomsten met hetzelve, van de aanzienelijke bijdragen tot de geheele bestrating van dezen weg, welke een somme van 264,000 gulden hebben beloopen, van de trage vorderingen tot bestrating van denzelven, welke maar ongeveer twee derde is afgewerkt, wordt door de kommissie voorgedragen, om, namens de vergadering, daarover een adres aan Z. M. te maken.

Met opzigt tot het *lager onderwys*, moet de kommissie, na ingewonnen inlichtingen, bekennen, dat de bedenkingen, die door den heer *de Wys* zijn voorgesteld, niet ongegrond zijn; dat aan de provinciale staten die werkzaamheden zijn ontnomen, welke aan dezelve bij de wet van den 3 april zijn toegekend; dat ongeacht het bepaalde bij art. 145 der grondwet, dezelve bijna geene bemoeijenissen betrekkelijk het schoolwezen hebben, en niet geroepen worden, bij het doen van voordragten of aanstellingen van schoolopzieners en schoolonderwijzers, dat er dus alle redenen bestaan, om ten deze te reclameren, doch dat men van de bezorgdheid van Z. M., die eene kommissie benoemd heeft, om het noodige voor te bereiden tot het daarstellen van wettelijke bepalingen voor het schoolwezen en het openbaar onderwijs, mag verwachten, dat ten deze alle bezwaren zullen worden weggeruimd en stelt tevens voor, om het gedeputeerd bestuur te verzoeken, daarop te attenderen bij gelegenheid dat hetzelve van consideratien zal moeten dienen op de voordragten, die door de provinciale kommissie van onderwijs, ten gevolge der aanschrijving van den minister van binnenlandsche zaken, van den 26 mei ll. zullen worden gedaan, in hoe verre het aan personen, die den vereischten rang of eene akte van algemeene toelating hebben verkregen, zal kunnen worden vrijgelaten zich als onderwijzers te vestigen in zoodanige gemeente als zij zullen verkiezen.

En wat de verdere onderwerpen aangaat, dat gedeputeerde staten maar zeer weinig bemoeijenissen hebben, met opzigt tot de werkzaamheden van het kadaster, welke even min als de aan hen toevertrouwde en opgedragen werkzaamheden zullen worden verzuimd.

Dat in het volgend verslag niet alleen eene omstandige opgave van de resultaten der provinciale rekeningen zal worden gegeven, maar dat deze daarenboven zullen worden overgelegd.

En eindelijk stelt de kommissie voor, om zich met het verlangen van den heer *de Wys* te vereenigen en om namens de algemeene vergadering de noodige adressen te maken tot vereffening der moeijelijkheden, die nopens het reglement voor de *heel-, vroed- en arzenymengkundige-school te 's Hertogenbosch*, zijn ontstaan, en de goedkeuring van het reglement tot daarstelling van een *evenwydig karrespoor* zoude kunnen bevorderen.

Waarop gedelibereerd zijnde, heeft de vergadering zich met algemeene stemmen met het uitgebragt rapport vereenigd en tot het daarbij voorgestelde besloten.

Is gelezen een voorstel van den heer *J. J. J. Smits*, strekkende om heeren gedeputeerde staten te verzoeken de noodige voordragt te doen tot regularisatie van het nadeelig saldo, hetwelk de rekening der provinciale fondsen ons in den jare 1827 heeft opgeleverd.

Nadat over de deswege gegeven inlichtingen is gedelibereerd, is het voorstel gesteld in handen van het gedeputeerd bestuur.

De heer gouverneur geeft kennis, dat ontvangen zijn twee brieven, als van jhr. *L. A. van Sasse van IJsselt* en van den heer *A. G. Verheyen*, beide benoemd tot lid van de tweede kamer der staten-generaal, daarbij inzendende de noodige bewijsstukken en houdende verklaring, dat zij de op hen uitgebragte keuze aannemen, welke verklaring reeds bevorens door den heer mr *J. L. A. Luyben* was gedaan.

En zijn heeren gedeputeerde staten verzocht en geautoriseerd, de geloofsbrieven voor gemelde heeren uit te maken.

Waarna de vergadering, met overleg der leden, door den heer gouverneur gesloten werd.

Oost-Vlaanderen. — Zitting van den 14.

Het proces-verbaal van de zitting van den 13 wordt voorgelezen. — Aangenomen zonder eenige aanmerking.

Daarna werd het volgende ontwerp van adres aan den Koning gelezen om de vrijheid van het onderwijs, aangeboden door den heer *Charles Surmont* en ondersteund door de heeren *Janssens de Decker* en *J. Thienpont:*

«De ondergeteekenden verklaren, uit kracht van art. 151 der grondwet, voor te stellen, dat er door de provinciale staten een eerbiedig adres aan Z. M. ingediend worde, in den zin en de bewoordingen van het nevensgaande ontwerp:

SIRE!

Er zal waarschijnlijk, in de aanstaande zitting, aan de staten-generaal een ontwerp van eene organieke wet, nopens alle takken van het openbaar onderwijs, worden aangeboden.

Wij zullen ons niet veroorloven, om ten dezen opzigte U. M.

eenige bepaling, welke die ook zijn moge, aan te duiden, wij zijn overtuigd, dat de bedoelingen des Konings geen ander oogmerk hebben, dan om te waken voor de belangen van al zijne onderdanen; maar wij meenen intusschen voor onzen doorluchtigen Souverein niet te moeten verbergen, dat het algemeen verlangen der inwoners onzer provincie is, om in deze wet het beginsel der constitutionele vrijheid van het onderwijs en van de onbeperkte medewerking der gestichten van opvoeding, te zien aangenomen.

De vrijheid en de medewerking in het stuk van onderwijs, zijn, volgens ons gevoelen, Sire! de eenige middelen, om den naijver onder de onderwijzers aan te sporen, in alle klassen der maatschappij de nuttige kundigheden, en in de verhevene klassen die liefde tot de wetenschappen en de letterkunde te verspreiden, welke het leven versieren, een gedeelte van den nationalen roem uitmaken, en noch aan den voorspoed, noch aan de veiligheid van den staat vreemd zijn.

Wij zijn de eersten, Sire! om te erkennen, dat de regering eene wijze waakzaamheid moet uitoefenen over alle gestichten van opvoeding; maar wij denken ook, dat zij, volgens de grondwet, zulks niet moet doen, dan voor zoo ver de openbare orde daarbij belang kan hebben.

Wij vinden ons des te meer geregtigd om thans op de vrijheid van het onderwijs aanspraak te maken, daar in onze provincie, Sire! vele bijzondere huizen van opvoeding, welke, met alle regt, het algemeen vertrouwen bezaten, vernietigd zijn en tot op den dag van heden nog niet hebben kunnen vervangen worden, dan door eenige gestichten, welke, wij durven het aan Uwe Majesteit zeggen, hun doel niet bereiken en nooit bereiken zullen, omdat zij opgedragen zijn.

Bij gevolg hebben wij, in het belang onzer provincie en van onze onderhoorigen en uit kracht van art. 151 der grondwet, de eer Uwe Majesteit allerootmoedigst te smeeken, dat het haar moge behagen, bij het vervaardigen van een ontwerp van wet op het openbaar onderwijs, de vurige wenschen, welke uwe zeer getrouwe onderdanen doen, in bijzondere overweging te willen nemen.

De provinciale staten van Oost-Vlaanderen.

Gent, den enz.

Aldus gedaan en op het bureau van den president nedergelegd, den 13 julij 1829.

(*Hier volgen de onderteekeningen.*)

Drenthe.

Herkozen de heer graaf *van Heiden tot de Reinestein* wonende op den huize Laarwoud, bij Zuidlaren.

'S HERTOGENBOSCH, 20 *july.*

Men vezekert te Brugge, dat de sleutel van kamerheer des Konings aan den heere *Coupy de Beauvolere* zoude aangeboden zijn, onder voorwaarde van tegen den heer *de Meulenaere* te stemmen; het is overbodig te zeggen, dat dit voorstel is aangenomen, zoo als hetzelve verdiende.

Dit gerucht schijnt van allen grond ontbloot te zijn; de ministeriële agenten hebben weten te beseffen, dat al de sleutels der wereld onvoldoende zouden zijn, om het geweten van eenen *waren* Nederlander te dwingen. (*Catholique*)

— In de beide Vlaanderen en Limburg heeft men linten uitgedeeld, men weet hoe: het publiek, hetwelk, zoo als natuurlijk is, alles nagaat, heeft opgemerkt, dat de gedeputeerde staten, de distrikt-kommissarissen enz. der provincie Luik, in de koninklijke gunst niet begrepen geweest zijn; dacht men dat zulks verloren moeite was en dat dáár het geweten in alle gevallen de overhand zoude behouden? (*Belge.*)

— In een verslag, hetwelk het fransche *Half-officieel Dagblad* doet van eene wapenschouw, welke de Koning van Frankrijk den 13 julij te Versailles gehouden heeft, leest men het volgende:

« Terwijl de manschappen onder eenen allerhevigsten stortregen voorbij Z. M. trokken, speelden de muzijkanten de wijze uit *Boyeldieu's Dame Blanche: Ah! quel plaisir d'être soldat!* (*Hoe prettig is het soldaat te zyn!*) De Koning heeft hierover hartelijk gelagchen, en het krijgsvolk met bijzondere bevalligheid en minzaamheid gegroet. »

— Te Odessa heeft men de strengste maatregelen genomen om alle gemeenschap met de onderscheidene op ree liggende schepen, welke door de pest aangetast zijn, te voorkomen.

Wij lezen in den *Catholique* van donderdag 16 julij de volgende twee brieven.

Rupelmonde, 13 julij 1829.

Heeft Brugge de doorslaandste blijken van droefheid betoond over de verwijdering van den heer *de Meulenaere* uit de tweede kamer der staten-generaal, onze gemeente heeft met geene mindere levendige smart de treurige tijding der niet weder-inkiezing van den heer graaf *Vilain XIIII* ontvangen. Zoodra dezelve bekend werd, was hier alles in beweging. Een ieder ging aan den achtbaren afgevaardigden de uitdrukking der bitterste droefheid aanbieden. Des zondags avonds omstreeks zeven uren begaf zich het muzijk-minnend genootschap, onder de vensters van onzen waardigen burgemeester, en de lucht weergalmde van het herhaald geroep van *leve de graaf! leve de graaf!* maar de geestdrift klom ten top, toen de heer *Vilain XIIII* in het midden zijner landgenooten zijne aandoening kwam uitdrukken en tot hen zeggen: *Myne vrienden, hetgeen ik niet doen kan voor de provincie, zal ik ten minste doen voor de inwoners van Basele en Rupelmonde.* — Ontvang enz. (*Een geabonneerde.*)

Pitthem (West-Vlaanderen), 14 julij 1829.

Het is half elf ure des avonds; alle huizen zijn door de bewoners, uit eigen beweging, geïllumineerd, vele zijn met smaak versierd; men hoort het gelui van alle klokken, volksliederen en vreugdekreten. De zoo levendige blijdschap, welke van alle kanten uitblinkt, de geestdrift, die alle inwoners dezer gemeente verrukt, spruiten voort uit de onverwachte tegenwoordigheid van onzen dierbaren landgenoot, den achtingswaardigen heer *de Meulenaere*. In zeker opzigt genoodzaakt om zich aan den ijver, met welken zijne talrijke vrienden hem hunne verknochtheid kwamen betuigen, te onttrekken, had de ijverige verdediger onzer vrijheden gehoopt, hier eenige oogenblikken rust te zullen genieten; maar te vergeefs beproeft hij het om zich van de betuiging van onze toegenegenheid vrij te waren. Naauwelijks was de mare zijner aankomst in de gemeente gehoord, of de vreugde openbaarde zich alom, en op het oogenblik werd alles in gereedheid gebragt om hem dezelve te betuigen; op dit oogenblik werd aan onzen achtingswaardigen landgenoot eene serenade aangeboden; men hoorde talrijke toejuichingen, vermengd met den hartelijken kreet: *Leve* de Meulenaere! *Leve de verdediger onzer vryheden!* ***

POLITIEKE REGTEN. — ONBEKWAAMHEDEN.

De menschen in eene maatschappij vereenigd, hebben twee soorten van regten, namelijk de burgerlijke en politieke regten. In de despotieke regeringen en volstrekte alleenheerschingen zoude men genegen zijn, om te gelooven, dat er geene politieke regten bestaan; dit zoude evenwel eene dwaling zijn. Hoedanig ook de vorm eener regering zijn moge, men heeft altoos regels noodig, om de betrekkingen der onderdanen jegens den monarch of den despoot te bepalen. Zijne regering zoude te niet gaan en in eene regeringloosheid ontaarden, indien deze betrekkingen niet geregeld werden. Het is waar, dat, in zoodanige staten, derzelver regels, volgens de luimen van den Souverein, kunnen veranderen. Hij legt aan zijne onderdanen regels op, maar niet aan zich zelve. De staat wordt, in zeker opzigt, als het eigendom van den Souverein beschouwd, maar, indien hij zijn eigendom wil behouden, is hij, uit den aard der zaken zelve verpligt, dien wijsselijk te besturen. Anders is het voor hem te vreezen, dat een meer bekwame zich daarvan meester maakt. En onderdanen, aan de luimen hunner meesters onderworpen, hebben weinig belang bij den persoon van hem, die de magt in handen krijgt. Intusschen is, in zoodanige staten, de Monarch verpligt de burgerlijke regten zijner onderdanen te eerbiedigen. Indien hij goedvond hen daarvan zelf te berooven, zoude hij zich verklaren de vijand van elken partikulieren burger te zijn.

In eenen constitutionelen staat wordt alles door de wet geregeld. De Vorst is de eerste burger der natie. Hij is zelf aan de wet onderworpen; en hij kan zich niet boven dezelve stellen. Hij mag het geringste regt, hetwelk de burgers toebehoort, niet aantasten; deze hebben deel in de uitstekendste regten der souvereiniteit, zij werken mede aan de uitoefening der wetgevende magt door vertegenwoordigers naar hunne keuze. In zulk eenen staat hechten de burgers zich des te meer aan de regering, naarmate in dezelve overwogen wordt, of men zich zoo, als eene gemeene eigenschap kan uitdrukken. Hunne politieke regten zijn in denzelven even geheiligd als de burgerlijke regten, en misschien zelfs, uit aanmerking van de eersten, nog meer.

In ons koningrijk heeft eene grondwet de politieke regten geregeld; en art. 163 dier wet heeft vastgesteld, dat er *voor het geheele koningryk een zelfde burgerlyk wetboek bestaan zal.* Dit wetboek moet onze burgerlijke regten regelen, en dat, hetwelk uit kracht van dat art. 163 besloten is, houdt in (b. 1, tit. 1, art 1): «Het genot der burgerlijke regten is onafhankelijk van »de staatkundige regten, die niet anders dan overeenkomstig de »grondwet verkregen worden.» Maar zoodra de staatkundige regten, overeenkomstig de grondwet, verkregen zijn, behooren zij aan dengenen, die dezelve verkregen heeft, en hij kan daarvan even weinig beroofd worden als van zijne burgerlijke regten.

In de Nederlanden bestaan de politieke regten in het regt om te stemmen in de steden en op het platte land; en in het regt van toelating tot de ambten. Dit is geregeld door art. 6 tot 11 ingesloten, van de grondwet. Hieruit volgt, dat elk inwoner van het koningrijk, die in hetzelve geboren is, bekwaam is om alle staatsregten uit te oefenen. Hij is burger des koningrijks. En niemand kan hem van zijne politieke regten berooven.

Het is waar, dat het regt van stemmen in de steden en op het platte land, zoo wel als het regt van toelating tot de provinciale en plaatselijke administratien, door provinciale en plaatselijke statuten geregeld is; en dat deze statuten, na tien jaren, geacht worden een gedeelte van de grondwet uit te maken. Maar volgens de grondwet zelve, hebben deze statuten ten doel, om de uitoefening der politieke regten te regelen en niet om

NAAMLIJST DER LEDEN VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL, VOOR HET JAAR 1829.

	Jaar van aftreding.
NOORD-BRABAND.	
A. J. Ingenhousz	1830
Mr. P. A. van Meeuwen.	1830
Baron J. D. van Thuyl van Serooskerken.	1831
P. J. Cuypers.	1831
† Jonkhr. L. A. J. J. J. van Sasse van IJsselt.	1832
† Mr. A. G. Verheijen, (*van 's Bosch.*)	1832
* Mr. J. L. A. Luyben.	1832
ZUID-BRABAND.	
Jonkhr. P. J. M. G. Huysmans d'Anecroix.	1830
Mr. A. J. Barthélémy.	1830
Graaf de Celles.	1830
Claessens Moris.	1831
H. J. A. van den Hoge.	1831
Jonkhr. F. J. G. de Snellinck.	1831
F. A. Paschal d'Onyn.	1832
Jonkhr. P. J. de le Vieileuze, *de zoon.*	1832
LIMBURG.	
Baron de Liedel de Well.	1830
Baron de Surlet de Chokier.	1831
Graaf W. G. F. de Borchgrave.	1831
* Jonkhr. K. J. M. G. de Brouckere.	1832
GELDERLAND.	
Mr. J. Weerts.	1830
Mr. H. J. [illegible]	1830
Baron J. G. A. van [illegible]ell tot Ampsen	1831
Baron J. [illegible] N. van Lynden van Hoevelaken.	1831
[illegible] W. van Dam van Isselt.	1832
† Baron O, van Randwijck van Rossum.	1832
LUIK.	
A. H. J. Fabry-Longrée.	1830
Baron F. J. de Stockhem Méan.	1830
Jonkhr. de Melotte d'Envoz.	1831
Jonkhr. E. C. de Gerlache.	1831
* J. Collet.	1832
* D'Omalius Thierry.	1832
OOST-VLAANDEREN.	
Jonkhr. F. P. G. A. Surmont de Volsberghe.	[illegible]
J. J. B. Boeyé.	1830
Baron M. F. G. de la Faille d'H[illegible]	1830
Ch. van Hulthem.	1830
W. Geelens.	1831
Mr. [illegible] van W[illegible]ert.	1831
[illegible] Kerremans.	1831
* Baron van den Broucke van Terbeque.	1832
† F. L. de Rouck.	1832
† Jonkhr. J. van Crombrugghe.	1832
WEST-VLAANDEREN.	
Mr. J. B. Serruys.	1830
Mr. L. A. Reyphins.	1830
C. B. G. Coppiters Stochove.	1831
L. Pijcke.	1831
A. Angillis van Rumbeke.	1831
* A. Sandelin.	1832
† P. Veranneman.	1832
E. H. J. de Langhe.	1832
HENEGOUWEN.	
G. F. J. Dumont.	1830
P. J. Trenteseaux.	1830
* Raintenier.	1830
Graaf A. E. H. M. J. du Chastel.	1831
Jonkhr. R. P. de Bousies.	[illegible]
† Charles Lehon.	1832
† Baron H. B. G. de Roisin.	1832
* Baron F. C. M. H. de Secus.	1832
HOLLAND.	
Jonkhr. G. G. Clifford.	1830

	Jaar van aftreding.
Baron H. Collot d'Escury van Heinenoord.	1830
Jonkhr. C. Duvelaer van de Spiegel.	1830
Jonkhr. G. Fontein Verschuuren van Heilo en ter Coelster.	1830
J. J. H. van Wickevoort Crommelin.	1830
Jonkh. F. van Hees.	1830
* Jonkhr. O. Repelaar van Molenaarsgraaf.	1830
Mr. J. B. Donker Curtius van Tienhoven.	1831
Mr. J. Gorver Hooft.	1831
A. Hoynck van Papendrecht.	1831
Mr. L. C. Luzac.	1831
Mr. L. van Toulon.	1831
Mr. J. C. van de Kasteele.	1831
Jonkhr. P. S. Dedel.	1831
Jonkhr. D. F. van Alphen.	1831
* Mr. P. Brugmans.	1832
† Jonkhr. G. Clifford.	1832
† Jonkhr. G. Beelaerts van Blokland.	1832
† Mr. J. H. van Reenen.	1832
† Jonkhr. H. Backer.	1832
* Mr. W. W. de Jonge	1832
† Jonkhr. A. Warin.	1832
ZEELAND.	
Mr. J. G. Hinlopen.	1830
Mr. P. J. Boddaert.	1831
† Mr. C. G. Bijleveld.	1832
NAMEN.	
Baron J. G. A. de Stassart.	1830
T. A. G. Fallon.	1831
ANTWERPEN.	
Jonkhr. G. J. M. van Velsen.	1830
A. P. de Moor.	1830
C. J. Geelland de la Faille.	1381
† W. F. van Genechten.	1832
† Jonkhr. H. F. X. Cogels.	1832
UTRECHT.	
Jhr. J. M. K. van Utenhove van Heemstede.	1830
Baron W. R. van Thuyl van Serooskerken van Coelhorst.	1831
† Mr. H. M. van Asch van Wyck.	1832
VRIESLAND.	
Jonkhr. A. A. Boelens.	1830
Jonkhr. T. L. Lycklama à Nyeholt.	1831
Mr. D. Fokkama.	1831
† Baron W. R. Rengers.	1832
† Baron M. P. D. Sytzama.	1832
OVERYSSEL.	
Mr. F. Lemker.	1830
Mr. A. Sandberg.	1830
H. A. Yssel de Schepper.	1831
† Jonkhr. A. J. B. van Suchtelen tot de Haar.	1832
GRONINGEN.	
Mr. P. Tammo Sypkens.	1830
* Jonkhr. G. Horenken van Alberda van Bloemersma	1831
Mr. J. Gockinga.	1831
† Jonkhr. J. Jarges.	1832
DRENTHE.	
† S. J. van Heyden tot Reynestein.	1832
LUXEMBURG.	
J. J. Faber de Wiltz.	1830
A. Pescatore.	1831
† J. [illegible] Maréchal.	1832
* Baron F. T. d'Annethan de la Trapperie.	1832

Griffier

Baron J. L. W. de Geer.

De met een † geteekende leden, zijn in de laatste verkiezingen herkozen en degenen welke met eene * zijn geteekend, zijn nieuw benoemde leden.

op dezelve eenen aanslag te maken. Indien deze statuten hun doel overschrijden, zijn zij van regtswege in dit opzigt nietig. Het is aanmatiging van eene magt, welke de grondwet aan niemand geeft, en echter kan zoodanig eene magt niet anders dan door de grondwet gegeven worden. Wanneer men nu iemand vervallen verklaart van zijne politieke regten, omdat hij een ontslag mogt bekomen hebben, zonder dat er vermeld werd, dat het op zijn verzoek of dat het eervol was, *regelt* men daardoor de uitoefening der politieke regten niet; men zegt daarmede, dat men er willekeurigljk van zal kunnen beroofd worden; men doet daardoor de berooving van de politieke regten, van de grillen van eenen minister afhangen, ja zelfs somtijds van die van eenen ondergeschikten ambtenaar. In dit punt zijn dus de provinciale en plaatselijke statuten *buiten de grondwet*. Zij bieden het voorbeeld aan, van eene verschrikkelijke willekeur. Hoe! ieder herroepelijk ambtenaar zal zijne politieke regten, het kostbaarste, dat er in eenen constitutionelen staat is, zien afhangen van een formulier, welks afwezigheid zelfs niet anders zijn kan, dan het gevolg van eene weglating! Men zal hem geen verwijt kunnen doen, en hij zal zich in den staat bevinden, zonder daarvan burger te zijn!

Zoodra de politieke regten overeenkomstig de grondwet verkregen zijn, kan berooving van die regten niet anders dan door de regterlijke magt uitgesproken worden. De magt, welke benoemt tot eene bediening, waarvoor men bedanken kan, kan geene uitgebreidere magt hebben, dan om den ambtenaar te herroepen, aan welken zij zulk eene bediening heeft opgedragen. Zij kan hem slechts terug plaatsen in dien staat, waarin hij zich bevond voor dat de bediening hem werd opgedragen. Heeft de ambtenaar zich in zijnen post kwalijk gedragen? Er bestaan regtbanken. Maar de regterlijke magt kan niet uitgeoefend worden door hetzelfde gezag, hetwelk de openbare ambten vergeeft. En, indien de regtbanken den aangeklaagden ambtenaar veroordeelen, zal het verlies zijner politieke regten het gevolg van de tegen hem uitgesprokene veroordeeling kunnen zijn. Aan de magt, welke de ambten vergeeft, de magt toekennen om eenen burger van zijne politieke regten te berooven, is hetzelfde als hun de magt geven, om over zoodanige regten te oordeelen, dat is aan dezelve, met betrekking tot de politieke regten, de regterlijke magt opdragen; dat is eindelijk onze grondwet tot in hare fondamenten schokken.

En wat zoude men zeggen, indien men goedvond, bij eene bepaling, hoedanig die ook zijn mogt, aan de regering de magt te geven, om eenen Nederlander van zijne burgerlijke regten te berooven? Zoude men niet van alle kanten roepen over verkrachting van de grondwet? zoude men niet zeggen, dat er geene veiligheid, geen burgers, geen vaderland meer bestond? Zijn de politieke regten minder dierbaar? Is het politieke leven niet eene even groote behoefte in eenen constitutionelen staat als het burgerlijke? en kan men, onverhoord en zonder gevonnist te zijn, door eenen politieken dood getroffen worden?

Laten wij het stoutmoedigljk zeggen: de bepalingen der statuten, welke, zonder de vermelding, waarvan zij spreken, den afgezetten ambtenaar van zijne politieke regten berooven, kunnen zich bij de grondwet niet staande houden; zij zijn een gedrogtelijk misbruik van die wet; zij veranderen de magt van *regelen* in de magt van *straffen*; zij randen de natie zelve aan in den persoon der burgers. Die bepalingen zijn dus geene wetten. Zij kunnen geen gedeelte der grondwet uitmaken, omdat zij het oogmerk niet hebben om het regt *te regelen*, maar om van hetzelve *te berooven*; iets dat het oogmerk alleen van stremmende wetten zijn kan; zij kunnen geen gedeelte van de grondwet uitmaken, omdat zij regtstreeks met dezelve strijdig zijn. En hij, die zich daarmede mogt willen wapenen, om eenen ambtenaar, zonder die vermelding afgezet, van de uitoefening der politieke regten te verwijderen, zoude zich in openbaren opstand tegen de grondwet stellen. Hij zoude de eerste beginselen schenden, welke de constitutionele staten regeren. Dit zoude een eerste stap tot het despotismus of de volstrekte alleenheersching zijn. En werwaarts zoude deze eerste stap niet kunnen geleiden? Men siddert, wanneer men hierover nadenkt.

(*Courr. de la M.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Rusland.

PETERSBURG, 1 *july*.

Aan den opperbevelhebber van het tweede leger, graaf *Diebitsch*, heeft Z. M. de Keizer den volgenden brief, gedagteekend uit Warschau 21 junij, toegezonden:

Het rapport nopens den zegenpraal, door u op den 10 junij bij Kulawatscha, in den omtrek van Schumla, over het leger van den grootvisier behaald, ten gevolge waarvan het grootste gedeelte der turksche troepen, na hun talrijk geschut, hun geheel legerkamp, bagagie en ammunitie verloren te hebben, is verstrooid geworden, heb ik ontvangen. De roem dezer zoo volkomene als luisterrijke overwinning, waarmede onze wapenen zijn bekroond geworden, behoort aan u, als deszelfs eersten en voornaamsten bewerker. Gij hebt de kunst verstaan om uwe plannen en bewegingen voor den vijand verborgen te houden, en hem genoeg vertrouwen in te boezemen om het gevecht aan te nemen en al zijne pogingen, om te ontwijken, te verijdelen. Terwijl ik u mijne levendigste erkentenis betuig, wegens zulk eenen uitstekenden dienst, benoem ik u tevens tot ridder van de *St. Georgius-orde*, van de tweede klasse, welks eerteeken ik u bij dezen toezend. Opdat de roem, welke onze troepen in dezen gedenkwaardigen slag, door uw voorbeeld, behaald hebben, beter in aandenken blijve, geef ik u de vrijheid, uit het bij die gelegenheid aan den vijand ontnomen geschut, zes kanonnen te kiezen, die ik u als eigendom schenk. Ik belast u, uwe dappere wapenbroeders en alle troepen, welke in dit gevecht nieuwe bewijzen van verkleefdheid en onbeschroomdheid hebben gegeven, in mijnen naam te bedanken, en blijf voor altijd uw welwillende NIKOLAAS.

Op dienzelfden dag vaardigde Z. M. eenen brief uit aan den algemeenen staf der tweede armee, den generaal der infanterie, baron *Toll*, bij welken hij, als belooning van zijne verdiensten, en bijzonder wegens zijnen betoonden ijver in den bovengemelden slag, tot graaf van het russisch rijk wordt verheven.

Van den 4.

Zijne Majesteit de Keizer heeft aan de brik *Mercurius*, die zich zoo dapper tegen twee linieschepen verdedigd, en dezelve ten laatste tot den aftogt genoodzaakt heeft, een vaandel van *St. George* verleend. De bevelhebber der brik, de kapitein-luitenant *Kasarsky*, is tot kapitein der 2de klasse, en tot vleugeladjudant van Z. M., met behoud des opperbevels over den *Mercurius* benoemd; tevens heeft hij de orde van *St. Anna* der 4de klasse bekomen en het verlof om in zijn wapen een pistool te voegen. Alle overige officieren van de brik worden tot den volgenden rang bevorderd; degenen, welke de orde van *St. Wladimir* nog niet hadden, zullen tot ridders derzelve benoemd worden. De luitenant *Prokosieff* heeft de orde van *St. George* der 4de klasse bekomen; terwijl aan de onder-officieren en matrozen de versierselen der militaire orden zijn verleend. Bovendien zal aan de officieren en soldaten het dubbel van hun traktement als pensioen toegestaan worden.

Pruissen.

BERLIJN, 13 *july*.

Silistria heeft zich den 30 julij bij kapitulatie aan de russische troepen overgegeven. De turksche bezetting, bestaande uit 8000 man, is krijgsgevangen, alsmede 10,000 gewapende ingezetenen. De groot-visier is te Schumla door het legerkorps van den generaal graaf *Diebitsch* naauw ingesloten.

Aan de Redaktie

Indien men de woelingen van het ministerie gadeslaat om zich van de geestelijke studien te willen meester maken, het algemeen ongenoegen, daardoor veroorzaakt, het halstarrig doordrijven van hunne pogingen, de vele en moeijelijke bezigheden, het aanwenden van groote geldsommen, dan is men overtuigd hoe veel belang daarin wordt gesteld. Maar vraagt men nu, waarom geschiedt dit alles? waarom wordt drie vierde gedeelte der natie uit den staat van tevredenheid gerukt, waarin zij vóór de besluiten van 1825 leefden? dan valt dit moeijelijk te doorgronden. Zoude het de teedere zucht van Hunne Exc. voor de studien der roomsch-katholijken zijn, die zich deed gevoelen in de vernietiging dier gestichten, welke reeds zoo vele verdienstelijke en bekwame kweekelingen hadden opgeleverd en eenen rijken oogst beloofde. —

Men zal toch zoo onkundig niet zijn met de leer der K. Kerk, om te betwijfelen of het geestelijk onderwijs niet overeenkomstig is met de rust van den staat; alleen de geschiedenis van ons eigen land zoude genoegzaam zijn hiertegen te getuigen. Wie toch waren de stichters en aanstokers van die menigvuldige burger- en godsdienst-onlusten, welke de jaarboeken van ons vaderland zoodanig schandvlekken, wie namen aan dezelve deel? waren het de katholijken? Neen! en toch zij maakten een derde gedeelte uit der toenmalige bevolking, zij waren van hunne regten verstoken, van hunne tempels beroofd, maar te gehecht aan hun vaderland, om van deszelfs rampen gebruik te maken ter wederverkrijging hunner wettige regten, beschaamden zij, door hun rustig gedrag, hunne overheerschers.

Zoude het ministerie dan ook het voetspoor van vroegere gouvernementen willen navolgen, zich van het geestelijk onderwijs meester maken, om eerst zijne denkwijze, zijne gevoelens aan de jeugd in te prenten, ten einde alsdan met beter gevolg eene zoogenaamde nationale of onafhankelijke kerk te vestigen, onder den invloed of bescherming van den staat, om ons uit die eenheid te rukken, voor welker behoud onze voorouders twee eeuwen van onderdrukking hebben verduurd.

Zoo dit hunne meening is, dan zullen wij ons moedig vast houden aan die wet van staat, welke onzen godsdienst en burger-vrijheden waarborgt en de pogingen van het ministerie zullen tegen onze standvastigheid verijdelen, als de dreigende baren afstuiten op de slechte steenrots, en in magteloos schuim verteerd worden, dat door den wind wordt verstooid.

L.

Oirschot, 15 julij 1829.

Aan den Redakteur!

Onlangs op mijne gewone wandeling zijnde, ontmoette ik een tamelijk beschaafd boertjen uit de gemeente Strijp, hetwelk over een en ander met mij sprekende, eindelijk zeide: de gemeente van Best, zoo ik hoor, wordt met die van Oirschot vereenigd; dit komt mij toch wonder voor, die gemeente dunkt mij, is groot genoeg op haar zelve. Zij heeft eenen burgemeester, die alle belang in haren welvaart stelt, de ingezetenen hebben onlangs ten hunnen eigen kosten nog een nieuw raadhuis gebouwd; een ieder van hun wedijvert, om eene afgezonderde gemeente te blijven, dit komt mij dus wonder voor; mij dunkt als men gemeentens wilde vernietigen, of met andere vereenigen, het dan beter was, dat onze gemeente van Strijp met eene andere werd gecombineerd; want zoodanige regering als de onze, of geen regering, dunkt mij is hetzelfde. Wel hoe, antwoordde ik hem: gij hebt toch eenen burgemeester, eenen sekretaris, eenen ontvanger, gij hebt dus een volledig gemeentebestuur, wat wilt gij meer verlangen? Ja, zeide hij, wij hebben alles, en wij hebben niets: onze burgemeester *J. F. van der Heyden*, woont te Eindhoven, onze sekretaris te Zeelst, onze ontvanger te Gestel, wanneer men eenen van hun allen hebben moet, is er niemand te vinden; in vele jaren is hier geene gemeentens-rekening geschied, alles loopt verkeerd, er wordt dagelijks veel in de couranten geschreven, maar zulke zaken moesten bekend zijn. Wanneer onze burgemeester somtijds in de gemeente komt, dan is het, gelijk onlangs met het rondbrengen der stembriefjes is gebeurd, om door beloften of bedreigingen ons belang en vrijheid te ondermijnen; men heeft veel van Woensel geschreven, maar nog erger is het te Strijp geschied; ongelukkig is het maar, dat wij niemand hebben, die onze billijke klagten kan indienen en onze belangen handhaaft. Ik eindigde ons gesprek met dezen wensch: *van zulke burgemeesters, verlost ons Heere!*

Uw bestendige Leser.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk uit Jupille kan, zoo als hetzelve is opgezonden, niet geplaatst worden, vermits daarin niets dan personaliteiten voorkomen.

*** Te *St. Michiels Gestel* verloste op den 18 Julij 1829 van eene DOCHTER

F. M. A. ESSER,
Geboren SPELTHAAN.

BEKENDMAKINGEN.

*** ***LOGEMENT DE GOUDEN LEEUW,***
TE TILBURG.

De ondergeteekende, door aankoop eigenaar geworden zijnde van het van ouds gerenomeerde LOGEMENT *DE GOUDEN ZWAAN*, laatst bewoond door den Heer J. DE MAL, en gelegen in het midden en aangenaamste gedeelte dezer stad, heeft de eer bij deze bekend te maken, dat hij voornemens is, genoemd *Logement*, met primo Augustus aanstaande, wederom te openen, onder den naam van LOGEMENT *DE GOUDEN LEEUW;* zich bij deze in de gunst van Heeren Reizigers aanbevelende, onder verzekering van zich dezelve door eene prompte en civile bediening te zullen waardig maken, en alzoo zullende trachten den roem en het vertrouwen te verdienen, waarop dit *Logement*, met zoo veel regt, sedert onheugelijken tijd, mogt aanspraak maken. —

Tilburg,
den *14 July* 1829. ADRIAAN DONDERS.

*** *PETRUS HENRICUS VAN FENEMA*, openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, Hoofdplaats der provincie Noord-Braband, zal, voor zijne principalen, op donderdag den 6 augustus 1829, des avonds ten zes ure, in het *Nieuw Stads-Koffijhuis*, bewoond wordende bij JAN VAN DUREN, provisioneel, en veertien dagen daarna, ter zelver plaatse en ure, finaal verkoopen:

1ste *Koop.* Eene hechte, sterke en sedert drie jaren nieuw opgebouwde HUIZINGE, met STALLINGEN, TUIN, BOOMGAARD en ERVE, staande en gelegen te *Uden*, in de straat gequoteerd n°. 55, van ouds genaamd *de Valk*, belend de eene zijde ANTONIJ BOONS, de andere zijde en één eind de gemeene straat, en het ander eind de tuin, uitschietende tegen den gemeenen weg.

Deze Huizinge is voorzien van vier groote BENEDENKAMERS, zeer modern ingerigt, ruime KEUKEN, ZOLDER, vijf KELDERS, MEIDENKAMERS en POMP; voorts groote STALLINGEN, alsmede een groot PAKHUIS, waarin voorheen eene Bierbrouwerij was geplaatst, achter dezelve eene groote sterke SCHUUR, mitsgaders groote MOESTUIN met onderscheidene exquise VRUCHTBOOMEN beplant, en eindelijk een nieuw aangelegde BOOMGAARD, groot te zamen Een Bunder. Aan te vaarden in gebruik met den *eersten November* aanstaande.

2de *Koop.* Een Perceel TEEL- HOOI- of WEILAND, gelegen onder *Lith*, genaamd *de voorste Hooge Hoeve*, groot omtrent drie Bunders, zeven en negentig Roeden en drie en twintig ellen.

Voor het Saisoen van dit jaar, publiek en voor alle man verhuurd voor de somme van *f* 180-«

3de *Koop.* Een perceel TEEL- HOOI- of WEILAND, gelegen onder *Lith*, genaamd *de achterste hooge Hoeve*, groot omtrent drie Bunders, zeven en negentig Roeden, drie en twintig ellen, mede voor het saisoen van dit jaar publiek verhuurd, voor de somme van *f* 160-«

De voorschreven tweede en derde koopen zullen eerst in massa en daarna afzonderlijk worden geveild, beslagen, en ten hoogsel blijven staan.

4de *Koop.* Een Perceel TEELLAND, gelegen onder *Lith*, genaamd *den Heuvel*, groot een Bunder, een en zestig Roeden en vijftig Ellen, belend oost JAN WILLEM KLING, west, zuid en noord de Straat.

In huur en gebruik, sedert 25 jaren, bij Q. KLING, voor *f* 60-« jaarlijks.

5de *Koop.* Een HOUTBOSCH of PASKE, gelegen onder *Lith*, in *den breeden Weg*, groot drie en dertig Roeden en tien Ellen, belend oost de Kinderen van MICHIEL VAN DEN BOGAART, west den Polder van *Lith*, zuid de Straat, en noord de Wiel.

Nadere onderrigtingen te bekomen, ten Kantore van den Notaris *VAN FENEMA* voornoemd.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 JULIJ.

				Gebl.
Nederlanden.				
Werkelijke Schuld	2½	pCt.	58¾ - 59¼	59⅛
Uitgestelde dito			⅞ - 15/16	59/64
Kansbiljetten		f	[illegible] - [illegible]	20 7/16
Stellen van uitgeloten dito			[illegible] - [illegible]	7800
Amortisatie-Syndikaat	4½	pCt.	100¾ - 101¼	101
Domein Losrenten	3½	«	98¼ - ¾	98½
Handel-Maatschappij	4½	«	87 - ¼	87⅛
Frankrijk.				
Inschrijving op het Grootboek	3	«	81½ - 82	81 13/16
Certifikaten van dito	«	«	76½ - 77	
Rusland.				
Bij *Hope* en C°.	5	«	100¼ - 100¾	100⅝
Negociatie 1828	5	«	98¾ - 99¼	99 1/16
Inschrijving op het Grootboek	6	«	59¼ - ½	59 7/16
Certifikaten van dito	«	«	59½ - 60	59¾
Cert. dito Hamburg Admin.	5	«	89¾ - 90¼	90
Dito te Londen genegocieerd	«	«	91½ - 92¼	91⅞
Pruissen.				
In Londen genegocieerd	«	«	111½ - 112½	
Idem 2de Ligting	«	«	111½ - 112½	
Spanje.				
Neg. bij *Hope* en C°	5½	«	[illegible] - [illegible]	[illegible]
Te Parijs en Londen gedom.	5	«	7½ - 8	7⅞
Renten perpetuel	«	«		
Coupons	«	f		
Polen.				
Loten		f	87½ - 88½	
Weenen.				
Bank	3	pCt.	91¾ - 92½	92¼
Dito	4	«	[illegible]	76¼
Certifikaten	2½	«	52¾ - 53	52¾
Metaliek	5	«	96¼ - ¾	96⅝
Dito te Londen genegocieerd	«	«	[illegible]	[illegible]
Dito	[illegible]	[illegible]	49¾ - 50¾	50¼
Bank-Aktien	3	«	1360 - 1365	1363
Aandeelen *f* 100 bij *Rotschild*		«	198 - 200	199
Dito « 250 dito	4	«	384 - 386	385
Napels.				
Cert. bij *Lamaison* en *Bouwer*	«	«	80½ - 81	
Dito Napelsche Adm.	«	«	81½ - 82½	82
Dito te Londen genegocieerd	«	«	86¾ - 87¼	87
Denemarken.				
Negociatie in Londen	3	«	68¾ - 69¼	[illegible]
Engeland.				
Geconsolideerde	«	»	89½ - 90	[illegible]

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, n°. 20.